

**STATUT
STOWARZYSZENIA PRZYJACIÓŁ
INSTYTUTU JĘZYKA POLSKIEGO UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
„VIA LINGVAE”**

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae”, zwane w dalszych postanowieniach Statutu „Stowarzyszeniem”, działa na podstawie przepisów ustawy „Prawo o stowarzyszeniach” z dnia 7 kwietnia 1989 roku (Dz.U. z 2001 r., Nr 79, poz. 855 z późniejszych zmianami) oraz na podstawie postanowień niniejszego Statutu.
2. Stowarzyszenie może używać nazwy skróconej: Stowarzyszenie „Via Linguae”.

§ 2

1. Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Zadania mieszczące się w zakresie działalności statutowej Stowarzyszenia mogą być realizowane także poza granicami kraju.
2. Siedzibą Stowarzyszenia jest miasto Katowice.

§ 3

Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele i programy działania oraz struktury organizacyjne, a także uchwała akty wewnętrzne dotyczące działalności.

§ 4

1. Działalność Stowarzyszenia opiera się przede wszystkim na pracy społecznej jego członków.
2. Do prowadzenia swych działań Stowarzyszenie może zatrudniać pracowników.

§ 5

Stowarzyszenie może używać pieczęci, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, oraz wyróżniającego Stowarzyszenie znaku graficznego, który po zarejestrowaniu podlegać będzie ochronie prawnej.

§ 6

Stowarzyszenie powołuje się na czas nieokreślony.

Rozdział II

Cele i sposoby działania

§ 7

Celami Stowarzyszenia są:

- a) działania na rzecz wzrostu świadomości językowej użytkowników polszczyzny;
- b) upowszechnianie dobrych, tj. poprawnych, właściwych oraz kulturalnych, społecznych praktyk komunikacyjnych, głównie w organach administracji państwowej, instytucjach edukacyjnych i kulturalnych oraz w podmiotach gospodarczych zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego;
- c) propagowanie, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży na każdym etapie edukacji, przekonania, że język jest wartością;
- d) popularyzacja wiedzy o języku polskim i działalność kulturalnojęzykowa;
- e) promowanie i upowszechnianie najważniejszych osiągnięć Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, zwanego dalej Instytutem;
- f) wspieranie działań Instytutu w obszarze działań naukowo-dydaktycznych;
- g) pomoc w zakresie zdobywania środków finansowych związanych z działalnością statutową Instytutu;
- h) działania na rzecz ochrony praw obywatelskich, równych praw kobiet i mężczyzn oraz mniejszości, a także propagowania postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności;
- i) działania służące pokonywaniu barier społecznych i językowych oraz wyrównywaniu szans grup słabszych lub zagrożonych społecznym wykluczeniem (m.in. osób z wadami wymowy, mniejszości, uchodźców, dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią i ubóstwem lub terenów zaniedbanych gospodarczo, społecznie, kulturowo);
- j) wspieranie i podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, naukowym, kulturalnym, artystycznym oraz inicjatyw służących ochronie dóbr kultury i tradycji;
- k) udzielanie wsparcia inicjatywom zgodnym z celami Stowarzyszenia.

§ 8

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- a) prowadzenie badań naukowych oraz działalności informacyjnej i wydawniczej;
- b) organizowanie seminariów, szkoleń, kursów, warsztatów, wykładów, pogadanek, konferencji, debat i wyjazdów naukowych, konkursów, zjazdów środowisk itp.;
- c) promocję wiedzy o języku polskim;
- d) publikowanie wydawnictw;
- e) współpracę i wzajemną pomoc członków Stowarzyszenia;
- f) współpracę z władzami samorządowymi, rządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie wymienionym w celach działania Stowarzyszenia;

- g) współpracę z krajowymi i zagranicznymi osobami fizycznymi i prawnymi, przedsiębiorstwami, wszelkimi instytucjami, szkołami wyższymi i ośrodkami badawczymi w zakresie wymienionym w celach działania Stowarzyszenia;
- h) gromadzenie funduszy i środków ruchomych celem wspierania działalności Stowarzyszenia oraz Instytutu;
- i) fundowanie stypendiów, grantów i nagród;
- j) prowadzenie działalności integrującej członków Stowarzyszenia.

§ 9

Stowarzyszenie może zostać członkiem polskich i międzynarodowych organizacji o podobnych celach działania na zasadach autonomii.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 10

1. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:
 - a) zwyczajnych,
 - b) honorowych,
 - c) wspierających.

§ 11

1. Członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna, która złoży pisemną deklarację przynależności.
2. Członkiem Stowarzyszenia może być zarówno obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, jak i cudzoziemiec, który mieszka w Polsce lub przebywa poza jej granicami.
3. Członkowie zwyczajni Stowarzyszenia przyjmowani są na podstawie pisemnej deklaracji przez Zarząd Stowarzyszenia zwykłą większością głosów w drodze uchwały.

§ 12

1. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna szczególnie zasłużona w realizowaniu celów Stowarzyszenia.
2. Nadanie godności członka honorowego następuje na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków podjętej przy 2/3 głosów pozytywnych na wniosek Zarządu.

§ 13

1. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zainteresowana działalnością Stowarzyszenia, która wspiera jego działania w sposób finansowy, rzeczowy lub merytoryczny.

2. Formę i rodzaj wspierania Stowarzyszenia członkowie wspierający ustalają z Zarządem Stowarzyszenia.
3. Nadanie godności członka wspierającego następuje po złożeniu pisemnej deklaracji na podstawie uchwały Zarządu.

§ 14

1. Członkowie zwyczajni Stowarzyszenia mają prawo do:
 - a) biernego i czynnego prawa wyborczego do władz Stowarzyszenia;
 - b) uczestniczenia i głosowania w Walnym Zebraniu Członków;
 - c) korzystania z urządzeń, świadczeń i pomocy Stowarzyszenia;
 - d) uczestniczenia w zebraniach, odczytach, szkoleniach, konferencjach, sympozjach itp., organizowanych lub współorganizowanych przez Stowarzyszenie;
 - e) korzystania z rekomendacji, gwarancji i opieki Stowarzyszenia w swojej działalności, o ile ta nie jest sprzeczna z działaniem celowym Stowarzyszenia;
 - f) zgłaszania opinii wniosków i postulatów dotyczących działalności Stowarzyszenia pod adresem jego władz;
 - g) występowania do Zarządu z wszelką inicjatywą;
 - h) korzystania z innych możliwości, jakie stwarza swoim członkom Stowarzyszenie.
2. Członkowie zwyczajni są zobowiązani:
 - a) aktywnie uczestniczyć w realizacji celów Stowarzyszenia;
 - b) przestrzegać postanowień Statutu, regulaminów i uchwał władz Stowarzyszenia;
 - c) regularnie opłacać składki członkowskie;
 - d) swoją postawą i działaniami przyczyniać się do wzrostu roli i znaczenia Stowarzyszenia oraz dbać o jego dobre imię.

§ 15

1. Członkowie honorowi i wspierający nie posiadają biernego i czynnego prawa wyborczego, mogą być jednak głosem doradczym w statutowych działaniach Stowarzyszenia, ale bez prawa głosu stanowiącego. Poza tym mają takie same prawa jak członkowie zwyczajni.
2. Członkowie honorowi wspierają Stowarzyszenie moralnie swoim doświadczeniem, nazwiskiem i autorytetem społecznym.
3. Członek wspierający jest zobowiązany do regularnego wywiązywania się z deklarowanych świadczeń oraz przestrzegania Statutu i uchwał władz Stowarzyszenia.
4. Członkowie wspierający – osoby prawne – działają przez swoich przedstawicieli.
5. Członek wspierający zwolniony jest z opłacania składek członkowskich
6. Członek honorowy zwolniony jest z opłacania składek członkowskich oraz z aktywnego uczestniczenia w pracach Stowarzyszenia.

§ 16

1. Członkostwo zwyczajne ustaje w przypadku:
 - a) dobrowolnej rezygnacji z przynależności do Stowarzyszenia, zgłoszonej na piśmie Zarządowi po uprzednim uregulowaniu składek członkowskich i innych zobowiązań;
 - b) skreślenia z listy członków z powodu nieusprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich lub innych zobowiązań, przez okres przekraczający 13 miesięcy;
 - c) skreślenia z listy członków na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków na pisemny umotywowany wniosek Zarządu lub co najmniej 1/4 członków Stowarzyszenia, którego podstawą jest zarzut działania w sprzeczności ze Statutem oraz uchwałami Stowarzyszenia.
2. Członkostwo honorowe wygasa przez:
 - a) dobrowolne zrzeczenie się go zgłoszone na piśmie;
 - b) skreślenie z listy członków honorowych wskutek działań rażąco sprzecznych z celami statutowymi Stowarzyszenia na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków na wniosek Zarządu.
3. Członkostwo wspierające wygasa przez:
 - a) dobrowolne zrzeczenie się go zgłoszone na piśmie;
 - b) skreślenie z listy członków wspierających na podstawie uchwały Zarządu wskutek zaprzestania wspierania Stowarzyszenia przez okres co najmniej 3 lat lub w następstwie działań rażąco sprzecznych z celami statutowymi Stowarzyszenia.
4. Członkostwo zwyczajne, honorowe i wspierające (członka będącego osobą prawną) ustaje w przypadku rozwiązania Stowarzyszenia, a także w przypadku utraty pełnej zdolności do czynności prawnych (ubezwłasnowolnienia) członka Stowarzyszenia oraz w przypadku jego śmierci. W przypadku członka wspierającego wygasa ono również wraz z utratą przez niego osobowości prawnej.
5. W przypadku śmierci członka lub utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego Stowarzyszenia, utratę członkostwa stwierdza Zarząd, uwzględniając zmianę w liście członków Stowarzyszenia.
6. Od uchwały odmawiającej przyjęcia na członka Stowarzyszenia i od uchwały o skreśleniu z listy członków Stowarzyszenia przysługuje zarówno wnioskującemu o przyjęcie, jak i skreślonymu członkowi prawo odwołania się do Walnego Zebrania Członków w terminie 30 dni od daty doręczenia stosownej uchwały. Odwołanie jest rozpatrywane na najbliższym Walnym Zebraniu Członków. Uchwała Walnego Zebrania Członków podjęta w wyniku rozpatrzenia odwołania jest ostateczna.

Rozdział IV

Struktura organizacyjna Stowarzyszenia

§ 17

1. Władzami Stowarzyszenia są:
 - a) Walne Zebranie Członków;
 - b) Zarząd;
 - c) Komisja Rewizyjna.
2. Kadencja władz wybieralnych Stowarzyszenia, tj. Zarządu i Komisji Rewizyjnej, trwa 4 lata.

Walne Zebranie Członków

§ 18

1. Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.
2. Walne Zebranie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
3. Zwyczajne Walne Zebranie Członków zwoływane jest przez Zarząd raz w roku jako sprawozdawcze i co cztery lata jako sprawozdawczo-wyborcze.
4. O miejscu, terminie i porządku obrad Zarząd powiadamia członków co najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zebrania Członków pocztą elektroniczną i na stronie internetowej Stowarzyszenia.
5. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje Zarząd:
 - a) z własnej inicjatywy – na podstawie uchwały Zarządu;
 - b) na żądanie Komisji Rewizyjnej;
 - c) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków zwyczajnych Stowarzyszenia.
6. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków powinno być zwołane w terminie do 28 dni od dnia otrzymania żądania, wniosku lub podjętej własnej uchwały, nie licząc jednak okresu wakacji letnich (lipiec–sierpień), i powinno obradować nad sprawami, dla których zostało zwołane. O jego terminie członkowie powinni być powiadomieni co najmniej 14 dni wcześniej pocztą elektroniczną i na stronie internetowej Stowarzyszenia.

§ 19

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy:

- a) określanie głównych kierunków działania i rozwoju Stowarzyszenia;
- b) wybór i odwoływanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- c) udzielanie Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej;
- d) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- e) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu;
- f) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez Zarząd, Komisję Rewizyjną i członków;
- g) uchwalanie zmian statutowych;
- h) ustalanie wysokości rocznej składki członkowskiej;
- i) podjęcie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku;

- j) podejmowanie innych uchwał, które wymagają decyzji Walnego Zebrania Członków.

§ 20

1. Uchwały Walnego Zebrania Członków podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków w pierwszym terminie, a bez względu na liczbę obecnych członków w drugim terminie, który może być wyznaczony pół godziny później tego samego dnia.
2. Każdemu członkowi zwyczajnemu przysługuje jeden głos.
3. Członkowie Zarządu nie biorą udziału w głosowaniu dotyczącym udzielenia im absolutorium.
4. Głosowanie na Walnym Zebraniu jest jawne. Wybór władz Stowarzyszenia odbywa się w głosowaniu tajnym. We wszystkich innych sprawach Walne Zebranie może uchwalić głosowanie tajne na wniosek co najmniej dwóch członków obecnych na Walnym Zebraniu.
5. Z obrad Walnego Zebrania sporządzany jest protokół, który winien być podpisany przez przewodniczącego i sekretarza Walnego Zebrania.

Zarząd

§ 21

1. Zarząd kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia, wykonuje uchwały Walnego Zebrania Członków oraz zalecenia Komisji Rewizyjnej, reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność przed Walnym Zebraniem Członków.
2. Zarząd składa się z 4 do 7 osób wybieranych spośród członków Stowarzyszenia przez Walne Zebranie Członków.
3. Zarząd konstituuje się sam, wybierając ze swego grona prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika, a także, jeśli wybrano więcej osób, członka bądź członków Zarządu.
4. Zarząd może uzupełnić swój skład o nowych członków w trybie kooptacji, jeśli skład Zarządu uległ zmniejszeniu w czasie trwania kadencji. W trybie tym można powołać nie więcej niż 1/3 liczby członków Zarządu.
5. Członkowie Zarządu Stowarzyszenia nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Wszyscy członkowie Zarządu składają pisemne oświadczenia w tej sprawie.

§ 22

1. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.
2. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy liczby członków Zarządu.

3. W posiedzeniach Zarządu mogą uczestniczyć bez prawa głosu stanowiącego członkowie Komisji Rewizyjnej oraz zaproszeni goście.
4. Posiedzenia Zarządu są protokołowane.

§ 23

Do zakresu działania Zarządu należy:

- a) kierowanie bieżącą działalnością Stowarzyszenia;
- b) realizowanie celów Stowarzyszenia oraz uchwał Walnego Zebrania Członków;
- c) zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia;
- d) ustalanie planów działalności i budżetu Stowarzyszenia oraz zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania;
- e) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich i prowadzenie dokumentacji członkowskiej;
- f) zwoływanie Walnego Zebrania Członków;
- g) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu Członków raz w roku;
- h) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działania w jego imieniu;
- i) inicjowanie i prowadzenie innych prac wynikających z postanowień Statutu;
- j) zatrudnianie i zwalnianie pracowników Stowarzyszenia,
- k) podejmowanie uchwał w sprawach Stowarzyszenia nienależących do właściwości innych władz.

Komisja Rewizyjna

§ 24

1. Komisja Rewizyjna jako organ kontroli Stowarzyszenia jest niezależna od Zarządu Stowarzyszenia.
2. Komisja Rewizyjna składa się z 3 członków wybieranych spośród członków Stowarzyszenia przez Walne Zebranie Członków.
3. Komisja Rewizyjna wybiera spośród siebie przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
4. Komisja Rewizyjna może uzupełnić swój skład o nowych członków w trybie kooptacji, jeśli jej skład uległ zmniejszeniu w czasie trwania kadencji. W trybie tym można powołać nie więcej niż 1/3 liczby członków Komisji Rewizyjnej.
5. Członkowie Komisji Rewizyjnej:
 - a) nie mogą być członkami Zarządu ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej;
 - b) nie mogą być skazani wyrokiem prawomocnym za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
 - c) wszyscy członkowie Komisji Rewizyjnej podpisują stosowne oświadczenia w tej sprawie.

6. Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów przy obecności wszystkich członków Komisji Rewizyjnej.

§ 25

Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:

- a) kontrola całokształtu działalności Stowarzyszenia, a w szczególności gospodarki finansowej Stowarzyszenia;
- b) kontrola bieżącej działalności Zarządu;
- c) ocena pracy Zarządu oraz sporządzanie sprawozdań i bilansów;
- d) występowanie z wnioskiem o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków w razie stwierdzenia niewywiązywania się przez Zarząd z jego statutowych obowiązków, a także prawo żądania zwołania zebrania posiedzenia Zarządu;
- e) składanie sprawozdań na Walnym Zebraniu Członków wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi udzielania absolutorium ustępującemu Zarządowi;
- f) przedstawianie Zarządowi wniosków w sprawie działalności Stowarzyszenia.

§ 26

1. Posiedzenia Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
2. Członkowie Komisji mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu bez prawa głosu stanowiącego.
3. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia.

§ 27

Organy Stowarzyszenia mogą uchwalać w granicach Statutu Stowarzyszenia regulaminy dla określenia toku swoich czynności.

Rozdział V Majątek Stowarzyszenia

§ 28

1. Majątek Stowarzyszenia stanowią ruchomości i fundusze.
2. Źródłami powstania majątku Stowarzyszenia są:
 - a) składki członkowskie;
 - b) wpływy z własnej działalności statutowej;
 - c) granty i dotacje krajowe, unijne oraz pozaunijne programy pomocowe;
 - d) dotacje, subwencje, udziały i lokaty;
 - e) zapisy, datki, darowizny i spadki;

- f) dochody z majątku Stowarzyszenia, a w szczególności odsetki z lokat i rachunków bankowych oraz innych form oszczędności.
3. Wszelkie środki pieniężne powinny być przechowywane wyłącznie na koncie Stowarzyszenia.

§ 29

1. Funduszami i majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd.
2. Zasady prowadzenia gospodarki finansowej Stowarzyszenia ustala Zarząd.
3. Składki członkowskie (roczne) powinny być wpłacane w całości do końca pierwszego kwartału każdego roku.
4. Nowo przyjęci członkowie wpłacają składki, według zasad określonych przez Zarząd w ciągu dwóch tygodni od otrzymania informacji o przyjęciu na członka Stowarzyszenia.
5. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową oraz rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozdział VI Sposób reprezentacji

§ 30

Do składania oświadczeń woli w imieniu Stowarzyszenia, w tym w sprawach majątkowych, uprawnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie.

Rozdział VII Postanowienia końcowe

§ 31

1. Zmiana Statutu i rozwiązanie się Stowarzyszenia wymaga uchwały Walnego Zebrania Członków podjętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania.
2. W razie podjęcia przez Walne Zebranie Członków uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie określa sposób jego likwidacji oraz cel i sposób przeznaczenia majątku Stowarzyszenia i dokonuje również wyboru likwidatorów.